

2/27/1985

E L L E N G U A T G E

*Dir-ho
malament*

El nombre de verbs composts formats amb l'adverbi *mal* a tall de prefix és indeterminat. No caldria pas condemnar tots els que han estat usats per altri, especialment per bons autors, i no recollits en cap dels nostres repertoris lexicogràfics, però és evident que qualsevol dubte s'ha de resoldre amb la consulta dels diccionaris, encara que, com deïem ahir, les inclusions del Fabra (i de la Gran Enciclopèdia) no coincideixen del tot amb les de l'Alcover-Moli. D'altra banda, l'existència, per exemple, del verb *malacostumar*, admès per tots els diccionaris, no ens priva, en rigor, d'escriure una nota *mal acostumada* —al costat, és clar, de *una nota malacostumada*—, car, tal com vam indicar, es pot usar l'adverbi *mal* davant tots els participis passats en funció d'adjectius. És el que fariem en cas de dubte. Però si tenim la certesa que el verb compost realment existeix, creiem preferible l'ús de la forma aglutinada.

En canvi, davant les altres formes verbals, no podem usar l'adverbi *mal* —sense aglutinar— sinó amb els valors que vam indicar ahir. *Fa de mal dir* i *Mal ho podria dir sense saber-ho*. Per tant, en els casos en què no s'ha format un d'aquests verbs composts —que són la majoria—, no podem fer sinó recórrer a la forma adverbial *malament*, col·locada normalment després del verb. No diriem *Ho mal tradueixen* (ni escrit separadament ni amb l'adverbi aglutinat al verb), sinó *Ho tradueixen malament*. I, encara, cal fer observar que fins i tot en els casos en què s'ha format un verb compost d'aquesta sèrie —amb l'adverbi *mal* a tall de prefix—, res no ens priva, si ho creiem oportú, de recórrer a l'adverbi *malament*. Tant podem dir, per tant, *El malaconsellen com L'aconsellen malament*. El context —l'eufonia, el ritme, etc.— pot determinar l'elecció. Cal tenir en compte, d'altra banda, que alguns d'aquests verbs tenen significacions especials. Així, *malaconsellar* equival a *aconsellar malament*, però *malparlar* no equival a *parlar malament*, sinó solament a un dels sentits d'aquesta darrera frase, el que es refereix a la maldiença. Podem dir, amb el mateix valor, *Malparlen de tu*; *Parlen malament de tu*, però només és possible *L'orador ha parlat malament*. Assenyalem, finalment, l'existència d'alguns adjectius procedents de participis, sense que existeixi, però, l'infinitiu, com *malvingut*, *malendregat*, *malforjat*; i d'alguns infinitius substantivats, només usats com a substantius, com *malestar* i *malveure*.

Albert Jané